

GLAVNI ŠTAB VOJSKE
REPUBLICKE SRPSKE
Str.pov.br. 03/8-97
31.05.1993. godine.

Zaključci iz procjene
situacije u zoni SRK
d o s t a v l j a . -

Muslimanske snage

1. Operativna situacija i problemi

→ Подјурвни и присјукте
→ Ова и производне приоритетима СРР, МУК-а и
овак тубоа власти у зони дојуре за по-
ситуације ратне и резултате јужног грађанск
тама на нештврани рату.
→ Ваши резултати у борбама, али загаду још
ова тисе забавици.
→ Појуре рати још још и дојуре и дојуре у доја-
ке и тубе дојуре, још се дојуре у дојуре
на јуно дојуре које.

Muslimanske snage u zoni SRK izvode borbena dejstva već godinu dana sa istim borbenim poredcima, pri čemu se ništa ne menja, prevladjuje stereotipnost, manevar snaga se vrši isključivo na taktičkom nivou dok je manevar vatrom znatno prisutan i bitno utiče na dinamiku i tok borbenih dejstava.

U zoni SRK, angažovane su muslimanske snage jačine 3 korpusa i 1 operativna borbena grupa. To su 1, 3, 4. Ki IBOG. Cijenimo da to iznosi oko 64.000 boraca. Pomenute snage izvode borbena dejstva pod izuzetno teškim uslovima, koji znatno utiču na tok i ishod. U dosadašnjim dejstvima izgubili su znatan deo grada Sarajeva i prigradskih naselja, pa je to uticalo na motivisanost za borbu, izazvalo strah i nevericu u vojno i političko rukovodstvo, pa dolazi i do međusobnih obračuna i raskola. Sve više se izražavaju sumnje u ispravnost političke težnje za unitarnom Bosnom, a oboje u privesti nove u још
јубе расколе пој муслиманца, оштре расколима у коалицији -
Neuspesi muslimanskih snaga u poslednje vreme i sukobi sa snagama HVO, znatno doprinose opštoj nesigurnosti. Analiza operativnog položaja pojedinih korpusa govori o nepovoljnoj operativno-taktičkoj situaciji. Tako su snage 1. korpusa blokirane u najurbanijem dijelu grada više od godinu dana. Najveći uspeh ovih snaga je ovladavanje položajima: Vis - Žuč - Hum i reјona Dobrija i Mojmila. Svi pokušaji ovih snaga da u sadejstvu sa snagama 3. korpusa deblokiraju grad Sarajevo na pravcu Sarajevo - Vogošća - Ilijaš - Visoko, nisu uspeli, a snage se i dalje nalaze u poluokruženju. Nastojati u porokovacen u njena
истог аеродрома олакшати овој олошој.
Snage 3. korpusa su namenjene za neposredno sadejstvo snagama 1. korpusa u deblokadi grada Sarajeva, ali su glavninom snaga angažovane u Centralnoj Bosni na prostoru: Busovača, Travnik, Vitez, Kiseljak, Fojnica. Snage 4. korpusa su angažovane u Severnoj Hercegovini i zoni ХВО и
на правцима: Pazaric - Hadžići - Ilidža i Igman - aerodrom, sa osnovnim zadatkom da se preko Nedžarića probiju i povežu sa 1. korpusom i deblokiraju grad Sarajevo. Ove snage se momentalno nalaze znatnim dijelom angažovane u borbi sa HVO u Zapadnoj Hercegovini.

Snage IBOG jačine 5 do 6 hiljada ljudi su angažovane u dolini r. Drina i na prostoru južnih padina Jahorine sa zadatkom da razbiju snage Vojske Republike Srpske na ovom dijelu ratišta i obezbede korišćenje koridora na pravcu Goražde - Grebak, nedozvoljavajući spajanje snaga SRK i HK u rejonu Kacelj i Mlječnik.

Cjelokupna situacija se karakteriše i sledećim operativnim problemima:

- znatan dio snaga je nangažovan u borbama sa HVO u Centralnoj Bosni i na prostoru Hercegovine, dok je IBOG angažovana u borbama sa dijelom snaga DK i drugih snaga na širem prostoru Goražda;
- Operativni raspored snaga je nepovoljan, nepovezan, a snage 1. korpusa se nalaze gotovo u okruženju;
- Dotur TMS za potrebe muslimanskih snaga na ovom prostoru je otežan, pa i onemogućen zbog blokade komunikacija od strane HVO u dolini r. Neretva, i zatvaranja koridora: Grebak - Goražde u rejonu Kacelj, pa ostaje jedina mogućnost oslonca na snage UNPROFOR-a, da ih one snabdevaju preko aerodroma;
- Veliki gubici, dosadašnji neuspesi u borbenim dejstvima i neefikasnost rukovodjenja i komandovanja znatno opterećuju operativnu situaciju;
- Postoje i druge slabosti, ali su pomenute najbitnije, pa muslimanskim snagama i komandovanju ostaje jedino da služeći se prevarama, lažima, opstrukcijama, uz pomoć snaga UNPROFOR-a i drugih snaga iz Evrope i muslimanskih zemalja učine sve da se ubrza demilitarizacija Sarajeva, da se otvore "plavi putevi": Sarajevo - Vogošća - Ilijaš - Visoko; Sarajevo - Ilidža - Hadžići - Pazarić i Sarajevo - Trnovo - Dobro Polje - Goražde, te tako dobiju, uz pomoć drugih političkim sredstvima, ono što nisu mogli u borbenim dejstvima. Može se očekivati da će muslimanske snage i njihovo komandovanje preduzeti sve mjere da bar privremeno usklade odnose sa HVO, a da se u daljem, uz nepoštovanje potpisanih sporazuma pripremaju za nastavljanje borbe protiv srpskog naroda i Vojske Republike Srpske. Postoji mogućnost, ako sporazum o demilitarizaciji ne bude postignut brzo, u što kraćem vremenu i ne bude dao zadovoljavajuće rezultate, da uspostavljene "plave puteve" šire prema pojedinim objektima i rejonima, te tako ostvare demilitarizaciju i primenu Vens-Ovenovog plana. Ovo tim više, ako snage UNPROFOR-a budu mogle da primjenjuju silu u realizaciji pomenutog plana.

Osnovni problemi

1. Nastavak borbenih dejstava radi deblokade grada Sarajeva na pravcu: Sarajevo - Vogošća - Ilijaš - Visoko.

2. Nastavak borbenih dejstava radi deblokade grada Sarajeva na pravcu: Pazarić - Hadžići - Ilidža.
 3. Izvodjenje borbenih dejstava radi otvaranja koridora na pravcu: Grebak - Goražde.
 4. Nastavljanje borbenih dejstava na taktičkom nivou, uz angažovanje snaga UNPROFOR-a i drugih da se ovlada gradom Sarajevom.
2. Mogućnosti za dalja dejstva.

Za rešavanje problema nastavljanja borbenih dejstava radi deblokade grada Sarajeva na pravcu: Sarajevo - Vogošća - Ilijaš - Visoko, muslimanskom komandovanju treba da obezbedi redovnije snabdevanje TMS i dovodjenje svežih snaga. Dotur TMS, posebno municije i drugih ubojnih sredstava, ne mogu za sada rešiti korišćenjem komunikacija koje idu dolinom Neretve zbog sukoba sa HVO. Ostaje im mogućnost da koristeći UNPROFOR i aerodrom Butmir, uz uticaj snaga iz Evrope i muslimanskih zemalja, obezbede potrebna sredstva.

Muslimanske snage realno, nisu u mogućnosti da jednovremeno izvode borbeno dejstvo u Srednjoj Bosni i protiv udare radi deblokade grada Sarajeva, zbog angažovanja snaga 3. i 4. korpusa na napred pomenutim zadacima. Snage 1. korpusa su gotovo u potpunom okruženju i vezu sa spoljnim svijetom imaju jedino preko aerodroma i uz posredovanje UNPROFOR-a.

Ako bi muslimanske snage sticajem odredjenih operativnih okolnosti uspele da manevrom snaga 1. i 3. korpusa deblokiraju grad na pravcu: Sarajevo - Vogošća - Ilijaš - Visoko, snage Sarajevsko-romanijskog korpusa sa četiri brigade bi se našle u okruženju i bile bi dovedene u vrlo tešku situaciju. Tada bi muslimanske snage, pored okruženja pomenutih snaga, ovladale i čitavim industrijskim kompleksom medju kojima su najznačajnija preduzeća "PRETIS", "ORAO", TRZ "HADŽIĆI" i druga preduzeća koja se nalaze u zahvatu prednjeg kraja odbrane.

Za deblokadu grada Sarajeva muslimanskom komandovanju ostaje mogućnost da obezbedi dovodjenje svežih snaga sa drugih ratišta. Medjutim dovodjenje tih snaga je otežano, pa i nemoguće, jer su one znatnim svojim dijelom zadejstvovane i nalaze se u gotovosti za dejstvo prema razvoju situacije u svojim matičnim zonama. Takva je situacija u Zenici, Tuzli, Mostaru i Cazinskoj Krajini.

Nastavljanje borbenih dejstava radi deblokade grada Sarajeva na pravcu: Pazarić - Hadžići - Ilidža je takodje vrlo simptomatično jer se veći deo snaga 4. korpusa nalazi zadejstvovan u sukobu sa snagama HVO u Hercegovini.

Znači, ne može se očekivati brzo izvodjenje protiv udara snagama 1, 3. i 4. korpusa radi deblokade grada Sarajeva. Potrebno je rešiti pitanje sukoba sa HVO u Srednjoj Bosni i Hercegovini, osloboditi snage i izvršiti popunu bar minimalnim količinama TMS. Međutim, mogućnosti pomenutih snaga i ako budu dovedene u svoje matične zone, nisu velike, one su zadatke izvršenja protiv udara u cilju deblokade grada Sarajeva, pokušale izvršiti više puta i pre sukoba sa HVO, ali nisu uspele. Mislimo da su sada zato još manje sposobne.

Nastavljanje borbenih dejstava radi otvaranja koridora na komunikaciji Grebak - Goražde nije samo obaveza snaga IBOG, nego je preka potreba i jedina alternativa muslimanskih snaga u Podrinju i na južnim padinama Jahorine. Posle pretrpljenih gubitaka u ljudstvu i TMS i gubitka položaja na reci Drina kod Ustiprače i s. Mededa, obruč oko Goražda se sužava, pa su muslimani prinudjeni da pomenuti koridor pokušaju otvoriti u rejonu Kacelj i Hladno Brdo, ali se i tada moraju obezbediti odredjeni uslovi, a to je obezbedjenje potrebnih količina TMS i mogućnost da se snage odvoje. Pored pokušaja otvaranja pomenutog koridora treba očekivati da će neke jedinice ili pojedinci iz sastava IBOG pokušati proboj prema Žepi, Foči ili preko Jahorine ka Sarajevu.

Zbog pomenute teške situacije u svim muslimanskim jedinicama koje su angažovane u zoni dejstva SRK, očekivati je da će se najvjerovatnije angažovati za nastavljanje borbenih dejstava na taktičkom nivou, radi popravljanja taktičkog položaja na pojedinim prevcima i otvaranja pomenutog koridora u rejonu Kacelj i Hladno Brdo, uz maksimalno angažovanje političkih faktora i alarmiranje svetske javnosti radi preduzimanja mjera za političko rešenje, izvršenje demilitarizacije i otvaranje "plavih puteva". Dalje će pokušati da odugovlače razgovore i sabotiraju već potpisane sporazume, uz saglasnost i pouke UNPROFOR-a.

Prema tome muslimanske snage i njihova vrhovna komanda će pošto nemogu da ostvare ciljeve oružanom borbom, nastojati da iznadju politička rešenja i putem pritiska ostvare uticaj na svetsko javno mjenje. Vjerovatno će uspostaviti primirje sa HVO, a dalji scenario je već poznat, sve do realizacije Vens-Ovenovog plana.

Snage Vojske Republike Srpske

1. Operativna situacija i problemi

Snage SRK su u proteklom periodu izvršavale borbene zadatke kroz veći broj odvojenih taktičkih bojeva, čiji se ukupni rezultati mogu mjeriti operativnim normama, a pošto se radi o odbrani grada Sarajeva i znatnog dijela industrijskog potencijala, to ostvareni rezultati imaju i strateški značaj.

Muslimanskim snagama su nanešeni ozbiljni gubici, dugotrajna borba u gradu i potpuno okruženje nekih jedinica su uticali da nezadovoljstvo znatnije utiče na ponašanje i moral boraca i stanovništva. Snage SRK su na bazi pomenutih slabosti neprijatelja učvršćivale vlastiti moral i uverenje da vode pravednu borbu za zaštitu srpskog naroda i njegovih tekovina. Postignuti su znatni rezultati, najveći broj zadataka je izvršen, mada je pri izvršenju nekih od njih bilo i mnogo slabosti. Operativni položaj SRK se karakteriše:

- Najveći broj komunikacija u zoni korpusa je izložen dejstvu neprijateljske artiljerije i minobacača, pa i streljačkog naoružanja, prvenstveno preduzeća "PRETIS", "ORAO" i TRZ "HADŽIĆI";
- Razvučenost operativnog rasporeda na enormno velikom prostoru, bez odgovarajuće dubine i raspoloživih rezervi kojima se može intervenisati u pojedinim situacijama;
- Pojedini rejonii odbrane su u stalnom poluokruženju, kao Nedžarići i Grbavica;
- Nedostatak municije, goriva, odjeće i obuće, znatno utiče na borbenu sposobnost, pokretljivost i moral jedinica;
- Nesugurnost dijela boraca i brige oko porodica, nameću pojavu da neki borci napuštaju zonu i odlaze u druge dijelove Republike Srpske;
- Razmještaj državnih institucija Republike Srpske nameće povećanu odgovornost SRK za njihovo šire obezbeđenje, a mogućnost popune ljudstvom je manja;
- Prisustvo snaga UNPROFOR-a i njihova otvorena pristrasnost prema muslimanskoj strani nameće komandovanju probleme prilagodjavanja, pa i otvorenog taktiziranja;

Snage SRK su na prostoru grada Sarajeva i prigradskih naselja izvršile znatan deo zadataka, a najznačajnije je da su obezbedile zaštitu srpskog naroda, cjelokupnost i povezanost zone borbenih dejstava, odbranu i držanje značajnih privrednih i drugih objekata.

Na rukovodjenju i komandovanju negativno je uticalo medjustranačko trvenje i pogrešno djelovanje nekih lokalnih rukovodioca *појединца*.

Osnovni problemi

1. Nastavljanje borbenih dejstava i držanje grada Sarajeva u blokadi.
2. Izvodjenje protiv udara radi odbacivanja muslimanskih snaga sa Igmana *и оу Битованих брдовима капаутицама*
3. Nastavljanje borbenih dejstava za sprečavanje otvaranja koridora na pravcu: Coražde - Grebak *из усвојеног одређења усвојеног планот локалних јединица РС и обезбеђења просвета Хелдербине са осталим делови РС.*

Nastavljanje borbenih dejstava radi držanje grada Sarajeva u blokadi, odnosno izvodjenje uporne odbrane na eventualnim pravcima napada muslimanskih snaga je moguće i za sada jedina alternativa, mada bi se odbacivanjem neprijatelja sa objekata: Žuč, Orlić i Ugorsko, dijelom otklonile opasnosti neprijateljskog dejstva po Rajlovcu, Vogošći i drugim mjestima, a preduzeća "PRETIS", "ORAO" i TRZ "HADŽIĆI" stavili u povoljniju situaciju za proizvodjenje potrebnih TMS. Za rešenje ovog problema nisu potrebne nove snage, ali bi se grupisanjem snaga sposobnih za izvodjenje napadnih dejstava na nivou korpusa mogla stvoriti jedinica koja bi uspešno rešila i druge zadatke.

Za izvodjenjem protiv udara radi odbacivanja muslimanskih snaga sa Igmana potrebne su sveže snage, ali bi se tada otklonila opasnost stalnog ugrožavanja snaga SRK, i stvorile bi se mogućnosti da se bitno utiče na dalji tok borbenih dejstava, jer ko drži Igman, ima kontrolu nad Sarajevom, pa je prema tome u situaciji da primenom doslednog rukovodjenja borbenim dejstvima i adekvatnog manevra snagama, diktira uslove vodjenja borbe za sam grad i prigradska naselja. Protiv udar bi najpogodnije bilo izvesti na pravcima: s. Vojkovići - plato Igmana i Hadžići - plato Igmana.

Za nastavljanje borbenih dejstava za sprečavanje otvaranje koridora na pravcu Goražde - Grebak u rejonima Kacelj i Hlado brdo, potrebno je obezbediti jače i dobro osposobljene snage, solidno utvrđivanje i zaprečavanje na svim prilazima pomenutim i drugim objektima, solidnu artiljerijsku i drugu podršku i maksimalno uskladiti sadejstvo izmedju snaga SRK, HK i DK.

Pored operativnih rešenja za odbranu grada Sarajeva, komanda SRK mora da obezbedi stalnu i ažurnu kontrolu svih komunikacija koje kroz njenu zonu izvode ka Sarajevu, tako da muslimanske snage budu u stalnom okruženju. Pogodnim grupisanjem snaga na taktičkom nivou obezbediti da se muslimanski snagama stalno nanose gubici, pa i posle demilitarizacije grada, ali van demilitarizacione zone.

U daljim dejstvima treba primenjivati dejstva diverzantsko-terorističkih grupa, zasedna i prepadna dejstva, tako da se stalno negativno utiče na moral muslimanskih snaga i stanovništva, da imaju osjećaj straha i stalne nesigurnosti od dejstva naših snaga. Taktičkim postupcima i našim propagandnim djelovanjem potrebno je kod njih razvijati osjećaj da njihova sudbina zavisi od Vojske Republike Srpske. Kroz neprekidnu aktivnost i borbena dejstva svih raspoloživih snaga SRK neprijatelju treba nanositi gubitke i kod njih razvijati osjećaj zavisnosti, straha i nesigurnosti.

Sa snagama HK i DK obezbediti potpuno i uskladjeno sadejstvo radi obezbeđenja zajedničkog uticaja na borbena dejstva ne samo u Sarajevu i prigradskim naseljima, nego i u rejonima Goražda, Trnova, Olova, Kladnja i drugih mjesta.

Komanda SRK treba da pristupi izvršenju zadataka prema sledećem predlogu: Oslobiditi i posjesti rejone: Sokolje, Orlić, Žuč, Ugorsko, Nišićka visoravan, Stupska petlja i Stupsko brdo, Mojmilo brdo, Ormanj, i na taj način obezbedi rad preduzeća "PRETIS", "ORAO" i TRZ "HADŽIĆI". Zatim kroz produžetak borbenih dejstava, u sadejstvu sa snagama Drinskog i Hercegovačkog korpusa da oslobodi Trnovo i obezbedi korišćenje komunikacije: Sarajevo - Trnovno - Dobro Polje - Foča, a u daljim dejstvima da razbije muslimanske snage na južnim padinama Jahorine i obezbedi sadejstvo sa snagama Hercegovačkog i Drinskog korpusa u potpunom zatvaranju koridora na pravcu Goražde - Grebak.

Посиогуице Трезсегуре,

Посиогуо,

Скиибете су гиворине које те емо ми у ГШ ВРС
у шато крстем јоуу иурице, ~~и~~ и пројекцији и
иуработорици и оуриботорице илатове, # иурице.

Можеи обе иурице да схваице, да су заједни
и ситавови које су обе иурице Трезсегуре наше
Скуиинице, теиер иурице, иурице. Наше браге
и Ви иурице Трезсегуре да обе иурице
обавезујте и те иурице иурице.

Ваши и наша обавеза да обе заједни
иурице иурице иурице иурице илатове
и заједнице како у војска иурице иурице
у ортацима власици, да наш иурице
иурице иурице иурице иурице, и
иурице иурице иурице.

Да мисто бјежјеи у наше сите и Ваши
иурице иурице, седи слободу, да у

пошто је олодајање зоне којима,
 што Вам је најинтереснији
 задатак, максимално је ринсво
 и био дисциплитовано и усешно
 функционисање власти, војске и
 милиције -

Ја Вам ово мени у име ГШ ВРС
 и своје лично име и удјел сам се
 теже искрјави на овим био одвојеним
 задацима.